

HEN198 + Bi1322 Humanitní a společenskovední aspekty environmentálních problémů

Otázky k zápočtovému testu. V testu se objeví některé z uvedených otázek, buďte připraveni na každou z nich krátce reagovat (10-20-ti slovy):

1. Jaké jsou hlavní myšlenky Alberta Schweitzera v textu Etika úcty k životu (v knize Závod s časem)?
2. K jakému směru environmentální etiky se řadí americký lesník a myslitel Aldo Leopold a jaké jsou jeho názory na vztah člověka k přírodě?
3. Vyberte si jeden libovolný myšlenkový směr environmentální etiky, stručně jej popište a uveďte jméno alespoň jednoho jeho představitele.
4. Stručně shrňte hlavní teze ekofeminismu.
5. Co je to hluboká (nebo hlubinná) ekologie? Uveďte jméno alespoň jednoho představitele tohoto myšlenkového směru.
6. Jaké jsou hlavní myšlenky australského filosofa Petera Singera v jeho knize Osvobození zvířat?
7. Vyjmenujete alespoň tři etické argumenty obhajující vegetariánství a dále tři argumenty proti vegetariánství.
8. Jaké jsou hlavní argumenty pro a proti vědeckým pokusům na zvířatech.
9. Je Otakar Štěrba zastáncem či odpůrcem zoologických zahrad (viz. jeho kniha Máme rádi zvířata)? Jaké jsou hlavní argumenty jeho postoje k zoologickým zahradám?
10. Stručně (heslovitě) charakterizujte možné významy a rozdíly chápání pojmu „welfare“ chovu zvířat (hospodářských, laboratorních...).
11. Jaké environmentálně diskutabilní stranky lze vysledovat v převažujícím vegeariánství „jídelního pluralismu“?
12. Uveďte možné příklady „ekologického luxusu“ v jídle a zdůvodněte PROČ jde o luxus.
13. V čem konkrétně jsou současné trendy úpravy okrasných zahrad v rozporu s idejemi „zahrady v pohybu“?
14. Jak lze doložit negativní environmentální vliv zahradničení?
15. Jaké etické argumenty lze vyslovit proti genovým manipulacím se zvířaty?

16. Mohou geneticky modifikované potraviny nakrmit svět? Odpovězte na základě argumentace Mae-Wan Ho, pokud osobně zastáváte jiný postoj, v diskusi použijte podložené argumenty.
17. Komentujme možná rizika transgenních organismů pro zdraví lidí a živočichů
18. Komentujme možné socioekonomické důsledky používání transgenních organismů
19. Komentujme možná rizika spojená s používáním transgenních organismů pro přirozené ekosystémy a agroekosystémy
20. Co je podstatou „kanonizujícího přístupu“ k přírodě?
21. Vysvětli význam antického pojmu „mimésis“. S kterou osobností je v antice prvně spojován?
22. Charakterizuj jedno z probíraných estetizujících pojetí přírody v epoše antiky.
23. Co je podstatou středověké reflexe přírody (viz. motto: krása jako Boží pečeť)?
24. Přibliž naturestetické úvahy Basilea z Kaiserie.
25. Stručně charakterizuj postavení přírody v estetických souvislostech renesance. Jaký byl v tomto směru její vztah k antice?
26. Přibliž základní prvky pojetí přírody u L. B. Albertiho.
27. Vyberte jinou z probíraných postav renesance (včetně umělců) a charakterizujte její estetickou reflexi přírody.
28. Uveďte 2 základní substance, které rozlišil René Descartes v reálném světě a stručně je charakterizujte.
29. Uveďte alespoň 2 významné představy, které se nacházejí v Baconově utopickém románu Nová Atlantis a které jsou dodnes realizovány v přírodovědeckém přístupu ke světu.
30. Co z Newtonova díla "Matematické principy přírodní filosofie" rozhodlo o současném pojetí přírody a světa vůbec v západním myšlení?
31. Co míní Ernst Topisch pojmem sociomorfní modelování?
32. Stručně charakterizujte současné sociobiologické paradigma (teorii "sobeckého genu").
33. Stručně charakterizujte Sheldrakovu teorii morfické resonance.
34. Stručně charakterizujte Bohmův implikátní a explikátní řád.
35. Stručně charakterizujte Jungův pojem "archetyp".

36. Stručně charakterizujte Goethovy pojmy "metamorfóza" a "typus".
37. Stručně charakterizujte pojetí přírody jako fysis a uveďte alespoň 2 rozdíly vzhledem k současnému nazírání přírody.
38. Uveďte alespoň jednu výhradu, kterou uvádí Petr Vopěnka proti výlučnému užívání rozumu při poznávání reálného světa.
39. Které prvky středověkého křesťanského myšlení jsou podle L. Whitea příčinou vývoje směřujícímu k dnešní ekologické krizi.
40. Jestliže křesťanství způsobilo ekologickou krizi, v čem vidí Lynn White možné řešení?
41. Popište metaforu výstupu.
42. Vyjmenujte hlavní rysy tvůrčího ducha (kosmického Ducha) v teologii J. Moltmanna
43. Popište (stručně) aspoň jednu ze tří typických možných reakcí teologů na obvinění ze zavinění dnešní ekologické krize.
44. V jakém smyslu je podle G. Greshaka příroda (stvoření) svátostí (symbolem) Boha?
45. Jaký je podle G. Greshaka vztah mezi Bohem, přírodou a lidskou činností?